

Zuzana Kárová: Českobudějovická notářská komora a její notáři v letech 1851-1951.

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Filozofická fakulta, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, 2009.

Diplomová práce.

Oponentský posudek.

Předkládaná práce se věnuje organizační struktuře notariátu v habsburské monarchii obecně a českých zemích zvlášť od jeho novodobého konstituování v polovině 19. století až po významnou principiální restrukturalizaci v polovině 20. století, to vše ve vybrané oblasti českobudějovické notářské komory. Takto zvolený rámec je zaplněn i výčty a zkoumáním osudů lidí, kteří tuto socioprofesionální strukturu tvořili. Autorka nejprve zhodnotila stav dosavadního bádání a věnovala pozornost dostupným zdrojům informací, pak se zaměřila na vývoj notářství a jeho organizaci na našem území mezi léty 1850-1951. V rámci popisu notářské komory v Českých Budějovicích se soustředila jak na způsob organizace, velikost notářských okresů, volby do vedení, tak na notářský archiv. Největší část práce se týká jednotlivých notářů, působících v notářstvích České Budějovice, Český Krumlov, Hluboká nad Vltavou, Horní Planá, Chvalšiny, Jindřichův Hradec, Kaplice, Lišov, Lomnice nad Lužnicí, Nová Bystřice, Nové Hrady, Trhové Sviny, Týn nad Vltavou a Vyšší Brod. Po těchto, víceméně popisných, kapitolách následuje zřejmě nejzdařilejší část práce: dvě rozsahem nevelké, ale neobyčejně povedené kapitoly nazvané *Býti notářem* a *Migrace notářů*. Autorka se v nich zamýšlí na postavením notáře ve společenské struktuře venkovských měst, nad společenskou prestiží skupiny i ekonomickým zázemím vyplývajícím z této profese, včetně pokusu o sociologické zhodnocení fenoménu. Vznikl tu jakýsi obsahový závěr organicky vyplývající z předchozích popsanych faktů. Následně ještě přišlo na řadu zakončení popisující přeměnu ve státní notariát mezi léty 1950-52. Závěr práce je v podstatě formální, zůstávající daleko za možnostmi připravenými předchozím textem. Práce je doplněna řadou tabulkových i obrazových příloh.

Předkládaná práce je heuristicky neobyčejně široce založená, čerpá především z tištěných a úředních pramenů, protože literatury je k danému tématu opravdu poskrovnu. V tomto směru je třeba vysoce hodnotit autorčinu odvahu vydat se tímto neprobádaným směrem a odevzdat nepochybně hodně práce v základním výzkumu. Protože se autorka pokusila i o biogramy všech notářů působících na zkoumaném území, práce se značně rozrostla. Podařilo se tak

upozornit na další souvislosti v případě některých dost známých a ve své době nepochybně významných osobností, které bývají uváděny z jiných důvodů - například své politické angažovanosti a podobně.

Práce má však nedostatky, které jsou zvlášť závažující u autorky s archivářským školením. Po obsahové stránce pracuje tak volně s mnoha termíny, až se dostává do rozporu nejenom s jejich významem, ale mnohdy sama se sebou (např. na s.126 uvádí, že Fr. Nietzsche byl *zvolen* čestným občanem a na stejné s. konstatuje, že mu bylo *uděleno* čestné občanství, v pozn. 40 a na dalších místech mluví o *rakousko-uherských* úřednících a přitom popisuje situaci v 50. letech 19. století, naopak leckde píše o *republice* a přitom má na mysli pouze Čechy a Moravu a bohužel mnohé další).

Zřejmě ještě závažnější je fakt, že na s. 14-43 je text zcela bez poznámkového aparátu, odkazy chybí dokonce i tam, kde je v textu odlišený přímý citát a opisy, kterými je na informační zdroje občas upozorňováno, jsou více než mlhavé. To u odborného textu rozhodně není únosné. Právě tak rámcově jsou citovány zdroje, ze kterých vznikly mnohé tabulky v přílohách. Závěrečný seznam pramenů a literatury je také neobyčejně nepečlivý, až místy chybný. Např. vymezení archivního fondu Krajský soud České Budějovice odpovídá spíše jednotlivým dílům jeho inventáře, aniž by však tato pomůcka byla uvedena, protože fond, ze kterého pravděpodobně bylo čerpáno, má označení Krajský soud České Budějovice I (1849) 1850-1949 (1951). Právě tak nedostatečné je např. označení Okresní úřad České Budějovice, Sčítání lidu. A podobně. V seznamu literatury navíc vůbec není uvedena autorčina bakalářská práce, která se tématu týkala a tudíž musí být uvedena. Navíc se zdá zcela nepravděpodobné, že by nebylo využito inventářů Vlastimila Koldy a samotné autorky k fondům jednotlivých notářství, ale ani ty nejsou nikde uvedeny, ani v poznámkách pod čarou ani v závěrečných přehledech. Lze si jenom přát, aby uvedené problémy byly opravdu způsobeny pouze autorčinou nedůsledností nebo nedostatkem času a ničím jiným.

Přes uvedené výhrady navrhuji, aby práce byla připuštěna k obhajobě a hodnocena ještě velmi dobře.

Pardubice 29. května 2009

doc. PhDr. Marie Macková, Ph.D.

A handwritten signature in blue ink, reading "Marie Macková". The signature is written in a cursive style with a prominent flourish at the end of the last name.